

259

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 19 grudnia 1986 r.

w sprawie realizacji ustawy o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stwierdza, że w ponad dwuletnim okresie obowiązywania ustawy o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego potwierdziła się społeczna i polityczna zgodność jej postanowień z kierunkami socjalistycznej odnowy zapoczątkowanej uchwałami IX Nadzwyczajnego Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i akceptowanej w Programie Partii uchwalonym na X Zjeździe. Potwierdziła się również jej spójność z koncepcją i zasadami reformy gospodarczej, zakładającej decentralizację zarządzania oraz umacnianie pozycji ciał przedstawicielskich i samorządu społecznego.

Sejm z uznaniem przyjmuje do wiadomości aktywno współdziałanie partii i stronnictw politycznych, organizacji społecznych oraz Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego, a także organów państwowych na rzecz pełnego wdrożenia ustawy.

Ustawa o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego stała się ważnym instrumentem prawnoustrojowym tworzącym warunki do upodmiotowienia rad narodowych jako gospodarzy terenu pobudzających i skupiających inicjatywy społeczne na rzecz rozwoju ekonomicznego i społecznego gmin, miast i regionów.

Ustawa ta zajmuje szczególne miejsce wśród aktów normatywnych tworzących system prawa w państwie. Ze względu na jej ustrojowe znaczenie powinna być traktowana w toku wszelkich działań legislacyjnych jako akt normatywny, z którego postanowieniami nie mogą być niezgodne inne ustawy ani tym bardziej akty normatywne niższej rangi. W związku z tym Sejm zwraca się do Rady Państwa i do Rady Ministrów o przeprowadzenie, do końca bieżącej kadencji rad, weryfikacji obowiązujących ustaw oraz aktów wykonawczych, zwłaszcza z zakresu prawa administracyjnego i finansowego, w celu doprowadzenia do ich zgodności z ustawą o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego.

Kierując się troską o pełną realizację intencji zawartych w ustawie, Sejm uznaje, iż potrzebny jest nadal konsekwentny wysiłek, zwłaszcza organów państwowych,

w celu zapewnienia radom narodowym prawnych i gospodarczych podstaw do samodzielnego i samorządnego decydowania o sprawach terenu.

W tym celu należy w szczególności:

- ustabilizować, co najmniej w ramach okresów objętych narodowymi planami społeczno-gospodarczymi, dochody budżetów rad narodowych,
- zapewnić radom pełną samodzielność w dysponowaniu ponadplanowymi dochodami, osiąganymi dzięki własnej przedsiębiorczości bądź gospodarności,
- konsekwentnie realizować zasadę wyłączności uprawnień rad narodowych do dysponowania funduszami celowymi tworzonymi na szczeblu wojewódzkim lub gminnym (miejskim),
- zapewnić postęp w decentralizacji zadań i kompetencji, między innymi przez przykładowe określenie spraw należących do właściwości wojewódzkich rad narodowych, które mogą być przekazywane na rzecz rad narodowych stopnia podstawowego, oraz spraw należących do właściwości rad narodowych stopnia podstawowego, które mogą być przekazywane do rozpatrzenia i rozstrzygnięcia organom samorządu mieszkańców w miastach i wsiach; upowszechnić dobre doświadczenia w tym zakresie i udzielać stałej metodycznej pomocy radom narodowym w kształtowaniu rozwiązań decentralizacyjnych,
- ustalić zasady odpowiedzialności kierowników urzędów i izb skarbowych wobec rad narodowych w zakresie dochodów podatkowych realizowanych przez aparat skarbowy na rzecz rad.

Sejm z uznaniem ocenia rosnącą samodzielność rad narodowych w planowaniu społeczno-gospodarczym oraz w sporządzaniu, uchwalaniu i realizowaniu planów przestrzennych. Umocnienie tych tendencji jest ważnym zadaniem wszystkich organów państwowych i będzie pozostawało pod szczególną pieczęcią Sejmu.

Sejm zwraca się do rad narodowych o szersze korzystanie z uprawnień ustawowych w celu pełniejszego

wiązania treści planów społeczno-gospodarczych z planami przedsiębiorstw i innych organizacji gospodarczych działających na danym terenie.

Ustawa stworzyła także normatywne podstawy do właściwego kształtowania organizacyjno-prawnych i funkcjonalnych układów między dwoma ważnymi elementami terenowego aparatu państwa — wybieranym organem władzy państwowej i jej organem wykonawczym, terenowym organem administracji państwowej. Sejm oczekuje, że stosunki między tymi organami rozwijać się będą nadal zgodnie z zasadą ustrojowej pozycji rad narodowych i ich nadrzędności nad terenowymi organami administracji państwowej. Rosnąca jakość działania i współdziałania tych ważnych ogniw systemu władzy ludowej powinna sprzyjać realizacji zadań społeczno-gospodarczych w terenie oraz zwiększeniu roli czynnika społecznego w decydowaniu o sprawach publicznych.

Rady narodowe powinny doskonalić własny styl pracy, zapobiegać przejawom formalizmu w swojej działalności, konsekwentnie prowadzić kontrolę realizacji

uchwał i programów, w tym zwłaszcza realizacji postulatów wyborczych. Szczególnie ważnym zadaniem rad jest zwalczanie wszelkich przejawów biurokracji w działalności administracji, służb komunalnych i placówek usługowych.

Sejm przyjmuje do aprobowanej wiadomości informację Rady Państwa o realizacji ustawy z dnia 20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego w pierwszej połowie kadencji rad. Sejm zwraca się do Prezydium Sejmu, do Rady Państwa i Rady Ministrów o wykorzystanie treści informacji, a zwłaszcza wynikających z niej szczegółowych wniosków, w celu tworzenia warunków do pełnej realizacji postanowień ustawy. Sejm oczekuje także, iż w tym samym kierunku wykorzystana będzie niniejsza uchwała.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zwraca się do Rady Państwa o przygotowanie i przedłożenie kolejnej informacji o realizacji ustawy oraz o wykonaniu niniejszej uchwały w pierwszym półroczu 1988 r.

Marszałek Sejmu: *R. Matynowski*